

A hazánkban használt gyomirtó szer hatóanyagok felülvizsgálata (2004-2010) a felhasználás szemszögéből

Dr. Pethő Ágnes, Szentey László, Baranyi Tibor

MgSzH Központ Növény- és Talajvédelmi Igazgatóság, Budapest

A rovarölő szerek után most azt tekintjük át, miként alakult a herbicidtartalmú növényvédő szerek kínálata az Európa Unióhoz csatlakozásunk óta. **A jelenleg engedélyezett gyomirtó szerek hatóanyagai az 1. táblázatban láthatók.** A hatóanyagok melletti oszlopban (1. táblázat 2. oszlopában) igen jelzéssel szerepelnek az uniós felülvizsgálat során a listára (91/414/EGK I. mellékletre) került régi (1-4. lista) és új hatóanyagok. Az önkéntesen visszavont státuszú hatóanyagok esetében pedig az 1. táblázat 2. oszlopában nem jelzéssel utalunk arra, ha az engedélyezett hatóanyagok közösségi jegyzékében még nem szerepelnek.

A pozitív listás régi (1993-ban már forgalomban volt 1-4. listás) hatóanyagok száma 64. Látható, hogy a felülvizsgálat kezdetén preferálták a régi herbicidek értékelését fontosságuk és gyakori alkalmazásuk miatt. Az 1. listás 26 régi herbicid hatóanyag 134 készítményben van jelen. A 2,4-D-t és a glifozátot tartalmazó szerek a legnépszerűbbek még napjainkban is. A régi hatóanyagok (64 db) 258 készítményben vannak jelen. Az új (1993 után notifikált) ha-

tóanyagok száma 25, de közülük 4 függő státuszú, listára még nem került hatóanyag. Az új hatóanyagok közé 60 hazai herbicid készítmény tartozik, tehát a korábbi hatóanyagok még többségben vannak. A függő státuszú új hatóanyagok készítményeit az engedélyező hatóság engedélyezheti 3 évre a 89/2004/FVM rendelet (továbbiakban Rendelet) 5.§ (11) pontja szerint. Ez esetben is azonban a hatóanyag és a növényvédő szer dossziéi meg kell, hogy feleljenek az engedélyezési követelményeknek.

A régi hatóanyagokon belül 7 az ún. önkéntesen visszavont hatóanyag, melyek 32 készítményben található. Az önkéntesen visszavont státuszú hatóanyagok visszavonásáról ugyan döntés született (2008/934/EK és 2008/941/EK bizottsági határozatok), de a hatóanyagok ismételten benyújtásra, azaz notifikálásra kerültek. Ezek a hatóanyagok így még nem kerültek vissza a pozitív listára (a 91/414/EGK I. melléklet oszlopában nem jelzéssel szerepelnek). A Bizottság 2010. augusztus 13-i hatállyal közölt 2010/455/EU határozatában rendelkezett arról, hogy az önkén-

tesen visszavont hatóanyagokat tartalmazó készítmények engedélyeit a tagállamok 2011. december 31-ig hagyhatják érvényben, így eddig engedélyezettnek tekinthetők. Meglévő készleteik ártalmatlanítása, tárolása, forgalomba hozatala és felhasználása legfeljebb további egy évig, 2012. december 31-ig engedélyezett annak érdekében, hogy a készleteket még egy vegetációs időszakban fel lehessen használni. Amennyiben a helyzet módosul, a hazai hatóság az uniós eljárásrendnek megfelelően fog eljárni, meghosszabbítja, vagy szükség esetén visszavonja az ilyen hatóanyagok készítményeit. Közülük a *terbutilazin* és az *acetoklór* készítményei a leggyakoribb herbicidek közé tartoznak.

A továbbiakban **tekintsük át a 2004-es csatlakozás óta visszavont gyomirtó hatóanyagok alakulását a 2. táblázat segítségével.** A táblázat tagolása az elsőhöz hasonló, de ebben a visszavont készítmények számát és a visszavonás évét tüntettük fel a két utolsó oszlopban.

A 2. táblázat szerint 35 herbicid hatóanyag 97 készítményét vontuk vissza. 2004-ig nálunk engedélye-

Az engedélyezett gyomirtó szerekben található hatóanyagok listája
Magyarországon (2010. október)

Hatóanyag	91/414/ EGK I. mell.	Felül- vizsg. lista	Felhasználás típusa	Uniós jogszabály	I. mellékletre engedé- lyezett időtartam	engedélyezett készítménye száma
2,4-D	igen	1	HB, PG	01/103/EK, 2010/77/EU	2015.12.31.	16
amitrol	igen	1	HB	01/21/EK, 2010/77/EU	2015.12.31.	1
bentazon	igen	1	HB	04/58/EK, 2010/77/EU	2015.12.31.	6
bromoxinil	igen	1	HB	04/58/EK	2015.02.28.	7
dezmedifam	igen	1	HB	04/58/EK	2015.02.28.	3
diquat	igen	1	HB	01/21/EK, 2010/77/EU	2015.12.31.	3
etofumezát	igen	1	HB	02/37/EK	2013.02.28.	4
fenmedifam	igen	1	HB	04/58/EK	2015.02.28.	7
fluroxipir	igen	1	HB	2007/21/EK	2011.12.31.	8
glifozát IPA só	igen	1	HB	01/99/EK, 2010/77/EU	2015.12.31.	19
glifozát K só	igen	1	HB	01/99/EK, 2010/77/EU	2015.12.31.	2
glifozát-ammónium só	igen	1	HB	01/99/EK, 2010/77/EU	2015.12.31.	1
glifozátsav	igen	1	HB	01/99/EK, 2010/77/EU	2015.12.31.	3
ioxynil	igen	1	HB	04/58/EK	2015.02.28.	2
izoproturon	igen	1	HB	02/18/EK, 2010/77/EU	2015.12.31.	3
klórprofám	igen	1	PG, HB	04/20/EK	2015.01.31.	3
klórtoluron	igen	1	HB	05/53/EK	2016.02.28.	2
linuron	igen	1	HB	03/31/EK	2013.12.31.	4
MCPA	igen	1	HB	05/57/EK	2016.04.30.	8
MCPB	igen	1	HB	05/57/EK	2016.04.30.	2
mekoprop-P	igen	1	HB	03/70/EK	2014.05.31.	8
metszulfuron-metil	igen	1	HB	00/49/EK, 2010/77/EU	2015.12.31.	5
pendimetalin	igen	1	HB	03/31/EK	2013.12.31.	8
piridát	igen	1	HB	01/21/EK, 2010/77/EU	2015.12.31.	1
tifenszulfuron-metil	igen	1	HB	01/99/EK, 2010/77/EU	2015.12.31.	6
triaszulfuron	igen	1	HB	00/66/EK, 2010/77/EU	2015.12.31.	2
diklórprop-P	igen	2	HB	2006/74/EK	2017.05.31.	2
glufozinát- ammónium	igen	2	HB	07/25/EK	2017.09.30.	2
klopíralid	igen	2	HB	06/64/EK	2017.04.30.	8
metribuzin	igen	2	HB	07/25/EK	2017.09.30.	4
rimszulfuron	igen	2	HB	06/39/EK	2017.01.31.	4
tribenuron-metil	igen	2	HB	05/54/EK	2016.02.28.	7
triklopir	igen	2	HB	2006/74/EK	2017.05.31.	2
acetoklór	nem	3	HB	2008/934/EK önk. visszav.	2011.12.31.	8
amidoszulfuron	igen	3	HB	2008/40/EK	2018.12.31.	3
benfluralin	igen	3	HB	2008/108/EK	2018.12.31.	1
benszulfuron	igen	3	HB	2009/11/EK	2019.10.31.	1
bifenox	igen	3	HB	2008/66/EK	2018.12.31.	1
cikloxdim	nem	3	HB	2011/4/EU	2021.05.31.	1
dikamba	igen	3	HB	2008/69/EK	2018.12.31.	14
dimetaklór	igen	3	HB	2009/77/EK	2019.12.31.	2
fenoxaprop-P-etil	igen	3	HB	2008/66/EK	2018.12.31.	1
fluazifop-P-butil	nem	3	HB	2008/934/EK önk. visszav.	2011.12.31.	1
fluorkloridon	nem	3	HB	2008/934/EK önk. visszav.	2011.12.31.	1
kletodim	nem	3	HB	2008/934/EK önk. visszav.	2011.12.31.	3
klomazon	igen	3	HB	2007/76/EK	2018.11.01.	1

**Az engedélyezett gyomirtó szerekben található hatóanyagok listája
Magyarországon (2010. október)**

Hatóanyag	91/414/ EKG I. mell.	Felül- vizsg. lista	Felhasználás típusa	Uniói jogszabály	I. mellékletre engedélyezett időtartam	engedélyezett készítménye száma
kloridazon	igen	3	HB	2008/41/EK	2018.12.31.	6
lenacil	igen	3	HB	2008/69/EK	2018.12.31.	1
metamitron	igen	3	HB	2008/125/EK	2019.08.31.	7
metazaklór	igen	3	HB	2008/116/EK	2019.07.30.	3
nikoszulfuron		3	HB	2008/40/EK	2018.12.31.	9
oxifluorfen	nem	3	HB	2008/934/EK önk. visszav.	2011.12.31.	4
pikloram	igen	3	HB	2008/69/EK	2018.12.31.	2
propaquizafop	igen	3	HB	2009/37/EK	2019.11.30.	1
quinmerak	nem	3	HB	2010/89/EU	2021.04.30.	2
quinoklamin	igen	3	HB, EL	2008/66/EK	2018.12.31.	1
quizalofop-P-etil	igen	3	HB	2009/37/EK	2019.11.30.	2
quizalofop-P-tefuril	igen	3	HB	2009/37/EK	2019.11.30.	1
szulkotrion	igen	3	HB	2008/125/EK	2019.08.31.	1
terbutilazin	nem	3	HB	2008/934/EK önk. visszav.	2011.12.31.	11
trifluszulfuron	igen	3	HB	2009/77/EK	2019.12.31.	1
C7—C20 zsírsavak	igen	4	IN, AC, HB, PG	2008/127/EK	2019.08.31.	3
propizoklór	nem	4	HB	2008/934/EK önk. visszav.	2011.12.31.	1
vas-szulfát	igen	4	HB	2008/127/EK	2019.08.31.	1
aminopirialid	igen	új	HB	-	függőben	3
azimszulfuron	igen	új	HB	2007/21/EK, 2010/54/EU	2021.07.31.	1
beflubutamid	igen	új	HB	07/50/EK	2017.11.30.	1
cinidon-etil	igen	új	HB	02/64/EK, 2010/77/EU	2015.12.31.	2
dimeténamid-P	igen	új	HB	03/84/EK	2013.12.31.	2
flazaszulfuron	igen	új	HB	04/30/EK	2014.05.31.	1
floraszulam	igen	új	HB	02/64/EK, 2010/77/EU	2015.12.31.	9
flufenacet	igen	új	HB	03/84/EK	2013.12.31.	3
flumioxazin	igen	új	HB	02/81/EK, 2010/77/EU	2015.12.31.	1
foramszulfuron	igen	új	HB	03/23/EK	2013.06.30.	2
imazamox	igen	új	HB	03/23/EK	2013.06.30.	3
izoxaflutol	igen	új	HB	03/68/EK	2012.12.31.	1
jodoszulfuron	igen	új	HB	03/84/EK	2013.12.31.	5
karfentrazon-etil	igen	új	HB	03/68/EK	2013.09.30.	4
mezotrion	igen	új	HB	03/68/EK	2013.09.30.	4
pethoxamid	igen	új	HB	06/41/EK	2016.07.31.	1
piraflufen-etil	igen	új	HB	01/87/EK, 2010/77/EU	2015.12.31.	1
piroxszulam	igen	új	HB	-	függőben	1
proszulfuron	igen	új	HB	02/48/EK, 2010/77/EU	2015.12.31.	1
S-metolaklór	igen	új	HB	05/3/EK	2015.03.31.	5
szulfoszulfuron	igen	új	HB	02/48/EK, 2010/77/EU	2015.12.31.	1
tembotrion	igen	új	HB	-	függőben	1
tienkarbazon	igen	új	HB	-	függőben	1
topramezon	igen	új	HB	-	függőben	3
tritioszulfuron	igen	új	HB	08/70/EK	2018.11.30.	3
Összesen						318

Megjegyzés: HB: gyomirtó, PG: növekedésszabályozó, EL: védekezési reakciót kiváltó, IN: rovarölő, AC: atkaölő szer

A csatlakozás óta visszavont gyomirtó szerekben található hatóanyagok listája Magyarországon (2010. október)

Uniói döntéssel visszavont hatóanyagok	91/414/EKG I. mell.	felülvizsgálati lista	Felhasználás típusa	Uniói visszavonó jogszabály	Visszavont készítményszám	Hazai visszavonás ideje (év)
<i>alაკლór</i>	nem	1	HB	06/966/EK	2	2007
<i>atrazin</i>	nem	1	HB	04/248/EK	22	2004 -2007
<i>DNOC</i>	nem	1	IN, FU, HB, AC,	99/164/EK	1	2004
<i>ciazanin</i>	nem	2	HB	2002/2076/EK	2	2004
<i>diklórpop</i>	nem	2	HB	2002/2076/EK	3	2005
<i>dimeténamid</i>	nem	2	HB	2006/1009/EK	4	2003-2007
<i>haloxyfop-R</i>	igen	2	HB	2010/86/EU	1	2007
<i>prometrin</i>	nem	2	HB	2002/2076/EK	5	2006-2007
<i>terbutrin</i>	nem	2	HB	2002/2076/EK	5	2001, 2004
<i>trifluralin</i>	nem	2	HB	2007/629/EK	5	2007
<i>acifluorfen</i>	nem	3	HB	2002/2076/EK	2	2004
<i>butralin</i>	nem	3	HB, PG	2008/819/EK	1	2009
<i>butilát</i>	nem	3	HB	2002/2076/EK	6	2004 -2006
<i>cikloát</i>	nem	3	HB	2002/2076/EK	2	2006
<i>dazomet</i>	nem	3	NE, FU, HB	2008/937/EK	1	2008
<i>difenamid</i>	nem	3	HB	2002/2076/EK	1	2004
<i>diklobenil</i>	nem	3	HB	2008/754/EK	1	2009
<i>dimetipin</i>	nem	3	PG, HB	2007/553/EK	1	2007
<i>EPTC</i>	nem	3	HB	2002/2076/EK	8	2004, 2006
<i>fenuron</i>	nem	3	HB	2002/2076/EK	1	2005
<i>flamprop</i>	nem	3	HB	2004/129/EK	1	2004
<i>hexazinon</i>	nem	3	HB	2002/2076/EK	2	2005, 2007
<i>imazapir</i>	nem	3	HB	2002/2076/EK	2	2004
<i>imazetapir</i>	nem	3	HB, PG	2004/129/EK	1	2004
<i>imazametabenz</i>	nem	3	HB	2005/303/EK	1	2003
<i>klórbromuron</i>	nem	3	HB	2002/2076/EK	2	2004
<i>metilbromid</i>	nem	3	FU, IN, NE, HB	2008/753/EK	1	2005
<i>napropamid</i>	igen	3	HB	2010/83/EU	3	2006 - 2010
<i>naptalam</i>	nem	3	HB	2002/2076/EK	1	2007
<i>pirimisulfan</i>	nem	3	HB	2004/129/EK	1	2004
<i>propaklór</i>	nem	3	HB	2008/742/EK	3	2007-2009
<i>szetoxidim</i>	nem	3	HB	2002/2076/EK	1	2004
<i>terbacil</i>	nem	3	HB	2002/2076/EK	2	2001, 2004
<i>flumetszulam</i>	nem	4	HB	2007/442/EK	1	2007
<i>azafenidin</i>	nem	új	HB	02/949/EC	1	2004
Összesen					97	

Megjegyzés: HB: gyomirtó, IN: rovarölő, FU: gombaölő, AC: atkaölő, PG: növekedésszabályozó, NE: fonálféregölő szer

zettek voltak a korábbi uniós tagállamokban már visszavont hatóanyagok készítményei. Ezek között néhány humán- és környezetegészségügyi szempontból is kifogásolható herbicid (pl. *ciazanin*, *atrazin*, *EPTC*, *prometrin*). Egyes hatóanyagok visszavonása azonban nem volt

azonnal megoldható, ezért bizonyos hatóanyagok (*EPTC*, *cikloát*, *butilát*) piacról történő kifuttatására és utólagos visszavonására derogációt kellett kérnünk. Másrészt voltak olyan, a hazai növényvédelem számára nélkülözhetetlen herbicidek (*prometrin*, *hexazinon*, *diklórpop*,

atrazin) is, melyeket az EU-ban bár nem támogattak, de itthon nem volt lehetőség azok kiváltására, ezért a helyettesítő készítmények elfogadásáig szintén haladékosan kellett kérnünk. A derogációt a 771/2004/EK, míg a nélkülözhetetlen használatot a 835/2004/EK direktíva biztosított.

3. táblázat

Engedélyezett és visszavont herbicid hatóanyagok és készítményeik számszerű összevetése

Felhasználás típusa	Hatóanyag (db)		Készítmény (db)	
	Engedélyezett	Visszavont	Engedélyezett	Visszavont
Gyomirtó (HB)	85	29	295	91
HB/PG vagy PG/HB	2	3	19	3
HB/EL	1	-	1	-
Többféle	1	3	3	3
Összesen	89	35	318	97

ta részünkre. A csatlakozást követő visszavonási hullám után a felülvizsgálati folyamatnak megfelelően vontuk vissza a pozitív listára fel nem került hatóanyagok készítményeit.

A jelenleg engedéllyel rendelkező és a visszavont készítmények adatainak összehasonlításából kiderül, hogy a hatóanyag-felülvizsgálat miként befolyásolta a herbicid készítmények kínálatát (3. táblázat). A csak gyomirtó felhasználású szerek közül 29 hatóanyag 91 készítményét, a kettős hasznosítású herbicid és növekedésserkentők (HB/PG) közül 3 hatóanyag 3 készítményét vontuk vissza. A többféle felhasználású 3 hatóanyagának szintén 3 készítményét vontuk vissza, de ezek közül a DNOC-t rovarölő szerként, a metilbromidot és a dazomet készítményét elsősorban talajfertőtlenítőként használták nálunk.

A herbicideknek jóval szélesebb a hatóanyag és készítmény kínálata, mint pl. a rovarölő szereké, és ebből a kínálatból kevesebb hatóanyag (35) készítményeit (97 db) kellett visszavonni. Ezért a gyomirtó-piacot jóval kisebb mértékben érintette az uniós újra-értékelés, mint a rovar- és atkaölő szereket.

A gyomirtó szer hatóanyag visszavonások gyakorlati következményei a vegyszeres gyomirtásban

A hatóanyag visszavonások első lépésben a triazin hatóanyagcsoportot érintették leginkább, a klór-amino-triazinok közül a simazin, cianazin, atrazin visszavonásával egy hatóanyag maradt meg a terbutilazin. Felhasználása ennek is

korlátozott, Magyarországon 750 g/ha a maximálisan kijuttatható hatóanyag mennyiség.

A metiltio-(metilmerkaptó)-triazinok közül a prometrin, terbutrin is visszavonásra került. Az aszimmetrikus triazinok közül a metribuzin, és a metamitron is állva maradt a gyakorlat számára.

A triazin csoport szűkítését elsősorban a kukorica vegyszeres gyomirtása érezte meg, kétségtelen tény, hogy technológiai lyukak nem keletkeztek, mivel a triazinok hatásspektrumába eső gyomfajok szulfonil-karbamidokkal (jodoszulfuron, foramszulfuron, tritoszulfuron, tienkarbazon-metil), triketon-származékokkal (izoxaflutol, mezotrion, topramezon, tembotrion) is jól írhatóak, természetesen jóval magasabb költségszinten. A prometrin visszavonása elsősorban a napraforgó gyomirtását érintette, mert ebben a kultúrában a prometrin hatóanyag fontos kombinációs partnere volt több széles körben alkalmazott készítménynek.

Visszavonása ezen túlmenően több kisebb volumenű kultúrát (sárgarépa, zeller, petrezselyem, borsó, burgonya, lencse, gyógynövények) is érzékenyen érintett.

A tiolkarbamát hatóanyagcsoportba tartozó EPTC és butilát visszavonásával gyakorlatilag megszűnt a kukorica gyomirtásának ppi (vetés előtt kijuttatva és talajba dolgozva) technológiai eleme. A táblaméreték csökkenésével, az ehhez a technológiához szükséges géppark szűkülésével ez az elem az utóbbi években amúgy is visszaszorulóban volt.

A dinitroamilin szer családban a trifluralin visszavonásával a leginkább érintett kultúra a napraforgó, amelynek gyomirtásában a magról kelő egyszikű gyomnövények ellen

általános technológiai elem volt a trifluralin hatóanyag (Olitref 480 EC, Treflán 48 EC, Triflurex 48 EC, Ipifluor 48 EC) talajba dolgozása. Ennek a technológiának nagy előnye, hogy nem csapadékfüggő, a hatáskifejtéshez nem szükséges bemosó csapadék, csak úgy, mint kukorica esetében az EPTC, butilát alkalmazásánál.

A klór-acetanilidek az alaklór, valamint a dimetenamid visszavonásával érintettek, a visszavont két hatóanyag könnyen kiváltható a szer család megmaradt tagjaival (acetoklór, S-metolaklór, dimetenamid-P, petoxamid, propizoklór stb.)

A dimetipin hatóanyag (Harvade 25 F) is visszavonásra került, az állományszárító (deszikkáló) készítmények közül ez volt az egyedüli regulátor (nem gyomirtó szer) típusú készítmény, de az engedélyezett diquat-dibromid, glufozinát-ammónium, bromoxinil hatóanyagú készítményekkel jól helyettesíthető.

A diklobenil hatóanyag (Casoron G) visszavonásával, a vízzel elárasztott öntöző és belvíz csatornák gyomirtása gyakorlatilag megoldhatatlan. Erre a területre csak egy készítmény, a Roundup Bioaktív (glifozát) engedélyezett, de ennek alkalmazása más technológiával történik, a gyakorlatban a Casoron G nem váltható ki vele.

Kertészeti kultúrákban almatermésűekben, bogyósokban és dísznövényekben a Casoron G-vel tartós, több hónapos gyomirtó hatás volt biztosítható a magról kelő egy- és kétszikű gyomnövények ellen soralj kezelés alkalmazásával. A készítmény kiesésével tovább szűkült talajherbicidek vonatkozásában az állókultúrák gyomirtásának lehetősége.

Az önkéntesen visszavont státuszú hatóanyagok gyakorlati jelentősége

Ebbe a csoportba számos olyan hatóanyag tartozik, amelyek alapkészítménynek tekinthetők azon kultúrákban, amelyekben engedélyezettek.

A fluorkloridon, oxifluorfen hatóanyagok nélkül a hagyomá-

nyos napraforgófajták **parlagfű** (*Ambrosia artemisiifolia*), **csattanó maszlag** (*Datura stramonium*) elleni védelme nem oldható meg, ezek a hatóanyagok a jelenlegi szerpaletta mellett nem pótolhatóak.

A **cikloxidim** hatóanyag (Focus Ultra) a **cikloxidim**-toleráns kukoricafajták gyomirtásában egy új technológiai elem (Duo System) a magról kelő és évelő egyszikű gyomfajok ellen. A hatóanyag viszszerült a listára.

A **kletodim**, **fluazifop-P-butil** szuperszelektív egyszikű-irtó hatóanyagok esetleges kiesésével erdészeti területeken, erdőfelújításokban a **siska nádtippán** (*Calamagrostis epigeios*) elleni védekezési lehetőségek szűkülnek, valamint a fontosabb kétszikű szántóföldi, kertészeti kultúrák esetében is tovább korlátozódnak a választási lehetőségek az állományban alkalmazható magról kelő és évelő egyszikű gyomnövények elleni készítmények körében.

A többi önkéntesen visszavont hatóanyag, valamint a belőlük formázott készítmények kiválthatóak, esetleges végleges visszavonásuk nem okozhat az adott kultúra gyomirtásában technológiai gondot.

A légi növényvédelmet (vegyszeres gyomirtás, állományszárítás) érintő fontosabb kérdések

A hatóanyag visszavonások a légi növényvédelmet (gyomirtást, állományszárítást) különöseb-

ben nem érintették, a visszavont **dimetipin** hatóanyag (Harvade 25 F) is kiváltható számos más készítménnyel.

A légi növényvédelem leginkább vitatott, a környezet számára legtöbb veszélyt jelentő ága az állományszárítás (deszikkálás). Ezen a területen a hatáskifejtés szempontjából alapvetően két nagy csoportot különböztetünk meg:

- 1./ kontakt, perzselő hatású hatóanyagok, és a belőlük formázott készítmények (**diquat-dibromid**, **glufozinát-ammónium**, **bromoxinil**);
- 2./ felszívódó (szisztémikus) hatású hatóanyag, és a belőlük formázott készítmények (**glifozát** szercsalád)

A kontakt hatású készítmények nagy előnye, hogy a kijuttatásukat követően 15-30 perc alatt behatolnak (penetrálódnak) a növénybe, hatásukat a parenchima szövetben a szintestek bontásával fejtik ki. Esetleges elsodródásuk gyorsan és jól beazonosítható, mivel látványos perzselési tünetekben jelentkezik.

A felszívódó **EPSP szintetázgátlók** csoportjába tartozó **glifozátok**nál gyökeresen más a helyzet, esetleges elsodródásukkal „látens”, sok esetben csak a következő év tavaszán (seprűs hajtásokban, deformálódott levelekben) jelentkező tüneteket okoznak. Mindezeket figyelembe véve környezetvédelmi okokból

a **glifozát** típusú készítményeknek légi úton való kijuttatásra csak napraforgó és kukorica kultúrákban van engedélye. Őszi káposztarepcében, szójában kizárólag földi úton (hidas traktor) juttathatók ki.

Az elsodródást gátló cseppnehezítő adalékanyag kötelező alkalmazását jogszabályok írják elő minden légi állományszárítást, deszikkálást végző munkafolyamatnál.

Magyarországon a légi növényvédelmi munkák kezdettől fogva szigorú szabályozások keretében történtek. A rendszerváltást követően a légi járművel végzett növényvédelmet a 7/1992. (II. 25.) FM rendelet szabályozta, ezt követően a növényvédő szerek légi kijuttatását a növényvédelmi tevékenységről szóló 5/2001. (II. 16.) FVM rendelet 31-36. paragrafusai szabályozták. Az Európai Unióhoz történt csatlakozást követően a jogszabály átdolgozása több szempontból is időszerűvé vált. A jelenlegi előírásokat a mező- és erdőgazdasági légi munkavégzésről szóló 44/2005. (V. 6.) FVM-GKM-KVVM együttes rendelet szabályozza.

A légi növényvédelmi munkavégzés szakmai előírásainak, valamint a rendeletben foglaltaknak maradéktalan betartását a területileg illetékes MgSzH-NTI szakemberei folyamatosan ellenőrzik.

Sajtóközlemények

Újra van eladó intervenció gabona!

500 tonna intervenció árúra lehet pályázni a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatalnál (MVH). A felhívás keretében meghirdetett gabonakészletet korábban már értékesítették, ám a nyertes cég visszalépése miatt újra pályázható.

A pályázati feltételek változatlanok, az ajánlattevőknek előzetesen biztosítékként 10 euró/tonnának megfelelő forint összeget kell fizetniük. **A következő pályázati nap: 2011. március 9. szerda.**

Árajánlatot faxon vagy személyesen lehet tenni. Az Európai Unió Bizottsága a piaci árak függvényében dönt a pályázatokról, majd három munkanapon belül az MVH minden érintett értesít faxon vagy levélben.

Minden érdeklődőnek fontos tudnia, hogy csak olyan kérelmek fogadhatók be, ahol az ajánlattevő a gazdasági nyilvántartásban megadta a KKV besorolását. Amennyiben ezt még nem tette meg, akkor az ajánlat benyújtásával egyidejűleg aktualizálnia kell adatait az erre szolgáló **G002 formanyomtatványon**.

A pályázattal kapcsolatban felmerült kérdéseket az ertesites@mvh.gov.hu e-mail címre várják a Hivatal illetékei, illetve további részletekről a vonatkozó **167/2010-es MVH közleményből** tájékozódhatnak.